

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

13. oktoober 2022 *

Eelotsusetaotlus – Direktiiv 86/653/EMÜ – Artikli 7 lõike 1 punkt b – Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevad kaubandusagendid – Tehing kolmanda isikuga, kelle kaubandusagent on eelnevalt kliendiks hankinud – Agenditasu – Agendi õiguse saada vahendustasu imperatiivsus või dispositiivsus

Kohtuasjas C-64/21,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) 17. septembri 2020. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 2. veebruaril 2021, menetluses

Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp.k.

versus

Bank Handlowy w Warszawie S.A.,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president K. Jürimäe (ettekandja), kohtunikud N. Jääskinen, M. Safjan, N. Piçarra ja M. Gavalec,

kohtujurist: T. Ćapeta,

kohtusekretär: ametnik M. Siekierzyńska,

arvestades kirjalikku menetlust ja 23. märtsi 2022. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp.k., esindajad: *adwokat* M. Skrycki ja *radca prawny* A. Springer,
- Bank Handlowy w Warszawie S.A., esindajad: *adwokaci* G. Pietras ja M. Rzepka,
- Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna ja S. Żyrek,
- Saksamaa valitsus, esindajad: J. Möller, U. Bartl, J. Heitz ja M. Hellmann,

* Kohtumenetluse keel: poola.

- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Pucciariello,
- Euroopa Komisjon, esindajad: L. Armati, S. L. Kaléda ja B. Sasinowska,

olles 9. juuni 2022. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 18. detsembri 1986. aasta direktiivi 86/653/EMÜ füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate kaubandusagentide tegevust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1986, L 382, lk 17; ELT eriväljaanne 06/01, lk 177) artikli 7 lõike 1 punkti b tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluse raames, mille pooled on Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp.k. ja Bank Handlowy w Warszawie S.A. (edaspidi „Bank Handlowy“) ning mis käsitleb sellise teabe esitamist, mida Rigall Arteria Management vajab, et määrata kindlaks vahendustasu, mida tal on õigus saada seoses lepingutega, mille Bank Handlowy sõlmis klientidega, kelle ta oli eelnevalt hankinud Rigall Arteria Management vahendusel.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 86/653 teine ja kolmas põhjendus on sõnastatud järgmiselt:

„kaubandusliku esindamisega seotud siseriiklike õigusaktide erinevused mõjutavad märkimisväärselt konkurentsitingimusi ja kõnealuse tegevuse jätkamist ühenduses ning neil on kahjustav mõju kaubandusagentide kaitsele nende esindatavate suhtes ja äritehingute turvalisusele; lisaks sellele takistavad need erinevused oluliselt kaubandusliku esindamise lepingute sõlmimist ja toimimist, kui esindatav ja kaubandusagent on registreeritud eri liikmesriikides;

liikmesriikide kaubavahetus peaks toimuma ühtse turu tingimustega sarnastel tingimustel ja seetõttu on vaja liikmesriikide õigussüsteeme ühtlustada ühisturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalikus ulatuses; selles osas seaduste konfliktiga seotud reeglid ei kõrvalda kaubandusliku esindamise osas eespool nimetatud vastuolusid ega kõrvalda neid isegi siis, kui need ühtlustataks, ning seetõttu on kavandatav ühtlustamine nendest reeglitest hoolimata vajalik;“.

- 4 Selle direktiivi artikli 1 lõikes 2 on sätestatud:

„Käesolevas direktiivis on „kaubandusagent“ füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vahendaja, kellel on püsiv volitus pidada läbirääkimisi kaupade müügi või ostu üle teise isiku nimel, edaspidi „tööandja“, või pidada läbirääkimisi niisuguste tehingute üle või neid sõlmida selle tööandja nimel.“

5 Direktiivi III peatükk kannab pealkirja „Töötasu“. See koosneb artiklitest 6–12. Artiklis 6 on sätestatud:

„1. Kui lepingupooled ei ole töötasu osas kokku leppinud ja ilma et see piiraks töötasu määra käsitlevate liikmesriikide kohustuslike normide kohaldamist, on kaubandusagendil õigus saada töötasu, mida tavaliselt makstakse kaubandusagendile tema agendilepingu subjektiks oleva kauba puhul kohas, kus ta tegutseb. Kui niisugust tava ei ole, on kaubandusagendil tehingu kõiki aspekte arvesse võttes õigus saada põhjendatud töötasu.

2. Töötasu osa, mis muutub äritehingute arvu või väärtuse kohaselt, loetakse käesoleva direktiivi kohaselt vahendustasuks.

3. Artikleid 7–12 ei kohaldata, kui kaubandusagendile makstav tasu ei koosne tervikuna või osaliselt vahendustasudest.“

6 Direktiivi artikli 7 lõikes 1 on sätestatud:

„1. Kaubandusagendil on õigus saada vahendustasu äritehingutelt, mis on sõlmitud agendilepingus sätestatud ajavahemiku jooksul:

a) kui tehing on sõlmitud tema tegevuse tulemusena;

või

b) kui tehing on sõlmitud kolmanda isikuga, kelle ta on eelnevalt saanud oma kliendiks samalaadsete tehingute jaoks.“

7 Direktiivi 86/653 artiklis 10 on sätestatud:

„1. Vahendustasu saamise õigus tekib niipea ja ulatuses, kui üks järgmistest asjaoludest on toimunud:

a) esindatav on tehingu sooritanud;

b) esindatav oleks pidanud kolmanda isikuga sõlmitud lepingu kohaselt tehingu sooritama;

c) kolmas isik on tehingu sooritanud.

2. Vahendustasu saamise õigus tekib hiljemalt siis, kui kolmas isik on sooritanud oma osa tehingust või oleks pidanud selle sooritama, kui esindatav oleks sooritanud oma osa tehingust, nagu lepingus ette nähtud.

3. Vahendustasu makstakse hiljemalt vahendustasu saamise õiguse tekkimise kvartalile järgneva kuu viimasel päeval.

4. Kokkulepped, millega kaubandusagendi kahjuks kaldutakse kõrvale lõigetes 2 ja 3 sätestatust, ei ole lubatud.“

8 Direktiivi artikkel 11 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Õigus saada vahendustasu võib lõppeda ainult siis ja ulatuses, kui

– on kindlaks tehtud, et kolmanda isiku ja esindatava vahelist lepingut ei hakata täitma

ja

– see tuleneb asjaolust, milles ei saa süüdistada esindatavat.

2. Kõik vahendustasud, mida kaubandusagent on juba saanud, tuleb tagasi maksta, kui selle saamise õigus on lõppenud.

3. Kokkulepped, millega kaubandusagendi kahjuks kaldutakse kõrvale lõikes 1 sätestatust, ei ole lubatud.“

9 Direktiivi artikkel 12 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Esindatav annab kaubandusagendile tasumisele kuuluva vahendustasu arvestuse hiljemalt vahendustasu saamise õiguse tekkimise kvartalile järgneva kuu viimasel päeval. Arvestuses esitatakse peamised koostisosad, mille alusel vahendustasu suurus on arvutatud.

2. Kaubandusagendil on õigus nõuda, et talle antakse kogu esindatava käsutuses olev teave, mida ta vajab talle makstava vahendustasu summa kontrollimiseks, eelkõige väljavõte raamatupidamisest.

3. Kokkulepped, millega kaubandusagendi kahjuks kaldutakse kõrvale lõigetes 1 ja 2 sätestatust, ei ole lubatud.

[...]“.

Poola õigus

10 Direktiivi 86/653 artikli 7 lõige 1 on Poola õigusesse üle võetud 23. aprilli 1964. aasta seaduse – tsiviilseadustik (Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny; Dz. U. 2019, jrk nr 1145) (edaspidi „tsiviilseadustik“) artikli 761 lõikega 1. Selles sättes on ette nähtud:

„Agent võib nõuda vahendustasu lepingu eest, mis on sõlmitud agendilepingu kehtivuse ajal tema tegevuse tulemusel või isikuga, kelle agent on eelnevalt hankinud kliendiks sama laadi lepingute jaoks.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

11 Rigall Arteria Managementi ja Bank Handlowy vahel oli ajavahemikus 1. juunist 1999 kuni 30. juunini 2015 sõlmitud mitu agendilepingut. Viimane neist lepingutest sõlmiti raamlepingu kujul, mida täiendasid konkreetset agendilepingud. Põhikohtuasia poolte vahel sõlmitud lepingud puudutasid finantsvahendust, mis hõlmas krediitkaartide teenindamise ja väljastamisega ning samuti Bank Handlowy pakutavate muude finantsteenuste osutamisega seotud kõrvalteenuste ja müügiedenduse vahendamist.

- 12 Neis lepingutes oli täpsustatud agendi tasustamise viis ja eeskätt kohustus arvutada agenditasu sõlmitud lepingute arvust lähtudes. Enamikul juhtudel oli selleks konkreetne summa iga väljastatud krediitkaardi või igalt eduka krediititaotluse kohta. Üheski lepingus ei olnud kindlaks määratud muus vormis agenditasu peale tasu lepingute eest, mille sõlmimisel agent vahetult osales. Lisaks oli ette nähtud agendi õigus saada agendilepingu lõppemisel hüvitis, mille summa oli lepingus kindlaks määratud. Lepingus oli samuti kindlaks määratud, et selle summaga loetakse tervikuna ammendatuks agendi õigus kompenseerivale hüvitisele.
- 13 Pärast seda, kui Bank Handlowy 17. detsembril 2014 raamlepingu üles ütles, nõudis Rigall Arteria Management, et Bank Handlowy esitaks andmed 1. juunist 1999 kuni 31. jaanuarini 2015 ulatuva ajavahemiku eest talle tasumisele kuuluva vahendustasu kohta. Vastuseks korduvatele nõudmistele väitis Bank Handlowy, et juba edastatud andmed vastavad sõlmitud agendilepingute alusel maksmisele kuuluvale kogu tasule ning järelikult ei ole mingit põhjust edastada muud teavet. Bank Handlowy väitis lisaks, et nõutud andmed on hõlmatud pangasaladusega.
- 14 Rigall Arteria Management esitas selle keeldumise tõttu Sąd Okręgowy w Warszawie (Varssavi regionaalne kohus, Poola) hagiavalduse nõudega avaldada andmed, mis on vajalikud lepingu kehtivusaja eest maksmisele kuuluva agenditasu arvutamiseks.
- 15 Sąd Okręgowy w Warszawie (Varssavi regionaalne kohus) jättis 20. juuni 2016. aasta otsusega hagi rahuldamata, kuna agendilepingu kehtivuse ajal käsundiandja esitatud deklaratsioonid olid täielikud ning agent ei olnud esitanud vastuväiteid tema arvutatud agenditasu summa kohta. Nimetatud kohus leidis samuti, et poolte vahel sõlmitud lepingute tingimustest ei nähtu, et agendil on õigus nõuda vahendustasu lepingute eest, mille pank sõlmis klientidega, kelle agent oli talle varem hankinud. Ta luges samuti õigeks Bank Handlowy seisukoha, et osa agendi nõutud andmetest on hõlmatud pangasaladusega.
- 16 Sąd Apelacyjny w Warszawie (Varssavi apellatsioonikohus, Poola) jättis Rigall Arteria Managementi apellatsioonkaebuse 28. veebruari 2018. aasta otsusega rahuldamata. Sisuliselt jättis see kohus esimese kohtuastme põhjendused muutmata. Lisaks leidis ta, et Rigall Arteria Managementi hagi on põhjendatud üksnes niivõrd, kuivõrd agendil võib olla õigus nõuda sellise tasu maksmist, millega on seotud nõutud andmed. Apellatsioonikohus leidis, et käesoleva juhtumi asjaoludel sellise olukorraga tegemist ei ole.
- 17 Sąd Apelacyjny w Warszawie (Varssavi apellatsioonikohus) sõnul on vastavalt tsiviilseadustiku artikli 761 lõikele 1 agendi varem hangitud klientidega sõlmitud lepingute eest makstava tasu aluseks dispositiivsed õigusnormid. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul nähtub nii sellest, et lepingu tekstis puudub viide sellisele vahendustasule, kui ka poolte käitumisest lepingu täitmisel, et pooled on vaikimisi välistanud agendi õiguse saada kõnealust vahendustasu.
- 18 Rigall Arteria Management esitas Sąd Apelacyjny w Warszawie (Varssavi apellatsioonikohus) otsuse peale kassatsioonkaebuse Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus), kes on käesoleval juhul eelotsusetaotluse esitanud kohus.
- 19 Viimati nimetatud kohtuastmes esitas Rigall Arteria Management kassatsioonkaebuse põhjendamiseks muu hulgas väite, et rikutud on tsiviilseadustiku artikli 761 lõiget 1, tõlgendatuna lähtuvalt direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 punktist b, kuna seda sätet käsitati dispositiivsena. Rigall Arteria Managementi sõnul ei saa selles sättes sisalduvat normi

agendilepinguga agendi kahjuks välistada. Oma vastuses kassatsioonkaebusele Bank Handlowy selle väitega ei nõustunud, esitades seisukoha, et tsiviilseadustiku artikli 761 lõige 1 on olemuselt täiesti dispositiivne säte.

- 20 Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) on kahtlusi seoses direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 punkti b tõlgendamisega. Esiteks saab selle direktiivi sätete sõnastusest järeldada, et dispositiivsus on välistatud üksnes nende sätete puhul, milles seda on sõnaselgelt väljendatud. Teiseks osutab direktiivi eesmärk, milleks on kaubandusagendi kaitse, et direktiivi tuleb tõlgendada tervikuna nii, et see välistab lepinguga mis tahes muudatuste tegemise, mis kahjustaksid direktiivist tulenevaid kaubandusagendi õigusi.
- 21 Lisaks on sama direktiivi artiklites 7–12 ette nähtud agendi tasustamist käsitlevate sätete sidus ja n-ö kinnine süsteem, mille saab kõrvale jätta üksnes tervikuna ja asendada teise korraga, milles pooled on ise kokku leppinud. Seega võimaldavad need sätted üksnes asendada vahendustasu süsteemi kaubandusagendi tasustamise muu süsteemiga, mitte välistada selle teatavaid konkreetseid elemente.
- 22 Järeldus, et direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 punktis b ette nähtud vahendustasu saamise õigust ei saa kaubandusagendi kahjuks välistada ega muuta, on samuti veenev funktsionaalsest aspektist, kuivõrd kaubandusagentidel puudub tegelik võimalus pidada läbirääkimisi käsundiandja ühepoolselt koostatud lepingute üle.
- 23 Nendel asjaoludel otsustas Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas direktiivi [86/653] artikli 7 lõike 1 punkti b sõnastust ja eesmärki silmas pidades tuleb seda sätet tõlgendada nii, et see annab füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevale kaubandusagendile absoluutse õiguse saada vahendustasu agendilepingu kehtivuse ajal sõlmitud lepingu eest kolmanda isikuga, kelle agent on eelnevalt kliendiks hankinud sama laadi tehingute jaoks, või saab selle õiguse lepinguga välistada?“

Euroopa Kohtu pädevus

- 24 Kõigepealt tuleb märkida, et põhikohtuasjas käsitletav leping on seotud finantsteenuste müügiga. Selline leping ei kuulu direktiivi 86/653 kohaldamisalasse, sest vastavalt direktiivi artikli 1 lõikes 2 toodud mõiste „kaubandusagent“ määratlusele on kõnealune direktiiv kohaldatav ainult selliste kaubandusagentide suhtes, kellel on püsiv volitus pidada läbirääkimisi kaupade müügi või ostu üle või pidada läbirääkimisi niisuguste tehingute üle ja neid sõlmida.
- 25 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb siiski, et kui riigisiseses õiguses järgitakse puhtalt riigisiseste olukordade reguleerimisel liidu õiguses sätestatud, et vältida näiteks oma kodanike diskrimineerimist või võimalikke konkurentsimoonutusi või tagada sarnastes olukordades sama menetluse kohaldamine, siis on olemas selge huvi selle vastu, et lahknevate tõlgenduste vältimiseks tulevikus tõlgendataks liidu õiguse sätteid ja mõisteid ühetaoliselt, olenemata sellest, millistel asjaoludel neid tuleb kohaldada (17. mai 2017. aasta kohtuotsus ERGO Poist'ovna, C-48/16, EU:C:2017:377, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 26 Sellega seoses nähtub teabest, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus edastas vastuseks Euroopa Kohtu palvele esitada selgitusi, et Poola seadusandja määratles direktiivi 86/653 riigisisesse õigusesse ülevõtmisel agendilepingu ilma viiteta kaupade müügile või ostule, väljendades seeläbi oma kavatsust käsitleda ühtemoodi kaupade müügi või ostuga seotud agendilepinguid ja agendilepinguid, mis käsitlevad teenuste müüki või ostu.
- 27 Seega tuleb nentida, et Euroopa Kohus on pädev tegema otsuse käesoleva eelotsusetaotluse kohta.

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 28 Oma ainsa küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et lepinguga ei saa kõrvale kalduda füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevale kaubandusagendile sellest sättest tulenevast õigusest saada vahendustasu agendilepingu kehtivuse ajal sõlmitud tehingu eest kolmanda isikuga, kelle agent on eelnevalt kliendiks hankinud sama laadi tehingute jaoks.
- 29 Direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 kohaselt on kaubandusagendil õigus saada vahendustasu agendilepingu kehtivuse ajal sõlmitud äritehingult, kui tehing on sõlmitud tema tegevuse tulemusena või kolmanda isikuga, kelle agent on eelnevalt kliendiks hankinud sama laadi tehingute jaoks.
- 30 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 45, annab selle sätte sõnastuses kasutatud sidesõna „või“ tunnistust liidu seadusandja kavatsusest pakkuda pooltele valikuvõimalus. Selle sõnastuse põhjal ei ole siiski võimalik otsustada, kas see säte on dispositiivne või mitte.
- 31 Kuna direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 punkti b imperatiivsus ei ole sõnaselgelt sätestatud ei selle direktiivi artiklis 7 ega muudes sätetes, tuleb nimetatud sätte tõlgendamisel järelikult arvesse võtta selle sätte konteksti ja kõnealuse direktiivi eesmärgid. Samuti võib selle sätte tekkelugu anda asjakohast teavet selle tõlgendamiseks (vt selle kohta 25. juuni 2020. aasta kohtuotsus A jt (Aalteri ja Nevele tuulegeneraatorid), C-24/19, EU:C:2020:503, punkt 37).
- 32 Mis puudutab kõigepealt selle sätte konteksti, siis nähtub direktiivi 86/653 üldisest ülesehitusest, et kui mõnest selle sättest ei ole lubatud kõrvale kalduda, on liidu seadusandja selle asjaolu tingimata välja toonud. See on nii konkreetselt direktiivi 86/653 artikli 10 lõike 4, artikli 11 lõike 3 ja ka artikli 12 lõike 3 puhul, mis koos selle direktiivi artikliga 7 asuvad kõik selle direktiivi III peatükis, mis käsitleb agendi tasustamist.
- 33 Lisaks olgu öeldud, et kuigi direktiivi 86/653 artikli 6 lõikest 3 võib vastupidise tõlgenduse korral tuletada, et kaubandusagendile vahendustasu täielikult või osaliselt maksmine toob tingimata kaasa selle direktiivi artiklite 7–12 kohaldatavuse, tuleneb direktiivi artiklist 6 siiski, et agendi tasu suurus sõltub peamiselt poolte kokkuleppest. Seega tuleneb direktiivi 86/653 artikli 6 süstemaatilise tõlgendamise, et kui liidu seadusandja oleks soovinud selle artikli lõikes 1 sätestatud põhimõttest teha erandi selle artikli mõnes järgnevas lõikes, oleks ta seda sõnaselgelt väljendanud.
- 34 Mis puutub direktiivi 86/653 eesmärkidesse, siis tuleb meenutada, et nagu nähtub selle direktiivi teisest ja kolmandast põhjendusest, on eesmärk kaitsta kaubandusagenti suhetes tema käsundiandjaga, edendada äritehingute turvalisust ja hõlbustada kaubavahetust liikmesriikide vahel, ühtlustades nende õigussüsteeme kaubandusliku esindamise valdkonnas (23. märtsi

2006. aasta kohtuotsus Honyvem Informazioni Commerciali, C-465/04, EU:C:2006:199, punkt 19, ja 16. veebruari 2017. aasta kohtuotsus Agro Foreign Trade & Agency, C-507/15, EU:C:2017:129, punkt 29).

- 35 Sellega seoses tuleb siiski märkida, et direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 punkti b tõlgendamine imperatiivsena ei tooks tingimata kaasa kaubandusagendi paremat kaitset. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 66 selgitas, ei saa välistada, et sellisel juhul kompenseeriksid teatavad käsundiandjad kulutused seoses vahendustasuga, mida tuleb tingimata maksta sellise tehingu eest, mis on sõlmitud agendilepingu kehtivuse ajal kolmanda isikuga, kelle agent on eelnevalt kliendiks hankinud sama liiki tehingute jaoks, vahendustasu baasmäära vähendamise või siis piirates varem hüvitatud kulusid või muid tasu osi või välistades nende maksmise, või isegi jättes kaubandusagendiga lepingulise suhte sõlmimata.
- 36 Lõpuks tuleb märkida, et seda tõlgendust kinnitab ka direktiivi 86/653 tekkelugu. Ettepanekust võtta vastu nõukogu direktiiv (füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate) kaubandusagentide tegevust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1977, C 13, lk 2) nähtub, et Euroopa Komisjon tegi algul ettepaneku koondada sätted, millest pooled ei saa kõrvale kalduda, ühteainsasse artiklisse, nimelt ettepaneku artiklisse 35. Kuigi selle direktiivi artikli 7 lõikele 1 vastav säte kuulus asjaomasesse loendisse, võeti see hiljem loendist välja. Lisaks tuleb märkida, et kuigi liidu seadusandja loobus lõpuks ühtse loendi põhimõttest, kasutades üksikjuhtumite kaupa erandi tegemise keeldu, ei kasutanud liidu seadusandja seda lahendust direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 punkti b puhul.
- 37 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 75 on märkinud, kinnitab direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 punktile b vastava sätte väljajätmine käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis viidatud direktiivi ettepaneku artiklis 35 sisalduvast imperatiivsete sätete loendist ning samuti direktiivi 86/653 sätete imperatiivsuse või selle puudumise artiklite kaupa täpsustamise kasuks tehtud valik, et kuivõrd selle direktiivi artikli 7 lõike 1 punktis b puudub vastavasisuline sõnaselge viide, siis on see säte dispositiivne.
- 38 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiivi 86/653 artikli 7 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et lepinguga võib kõrvale kalduda selle sättega füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevatele kaubandusagentidele antud õigusest saada vahendustasu tehingu eest, mis on sõlmitud agendilepingu kehtivuse ajal kolmanda isikuga, kelle agent on eelnevalt kliendiks hankinud sama liiki tehingute jaoks.

Kohtukulud

- 39 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

Nõukogu 18. detsembri 1986. aasta direktiivi 86/653/EMÜ füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate kaubandusagentide tegevust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta artikli 7 lõike 1 punkti b

tuleb tõlgendada nii, et

lepinguga võib kõrvale kalduda selle sättega füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevale kaubandusagendile antud õigusest saada vahendustasu tehingu eest, mis on sõlmitud agendilepingu kehtivuse ajal kolmanda isikuga, kelle agent on eelnevalt kliendiks hankinud sama liiki tehingute jaoks.

Allkirjad